székaszó

KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG ■ 2024. MÁRCIUS

AZ OLAJFÁK HEGYÉN

Tudta elárulod,
Mégis ott volt veled;
Várta jó útra térj,
S hogy megfogja kezed.

Egyedül ott hagytad
Az Olajfák hegyén,
Volt benned szánalom
Sötétség éjjelén?

Hol voltál te akkor,
Hogy enyhítsd
magányát?
Léha könnyű élet,
Élvezted varázsát.

Bántottad őt s mást is,
Káromló szavakkal,
Bűnnek mocsarában
Züllött öntudattal.

Így süllyedtél lejjebb
Gonoszság hálóján,
Sodródtál időben
Vétkeknek homályán.

Mikor már azt hitted,
Hogy minden elveszett...
Ott volt Isten fia,
Ki érted senyvedett.

Hold sarlója égen
A semmibe veszett,
És Ő bűneidért
Vezekelt, szenvedett.

Gyötrelem, fájdalom
Testét marcangolja,
Tudta mi vár reá,
Kezét összefonja.

Imádkozik csendben,
Az Atyát kérleli;
Keserűség kelyhét
Muszáj üríteni?

Az Olajfák hegyén
Ott áll elhagyatva,
Így válik valóra
Atya akarata.

Albert (Balázs) Jolán

ÚJJONGVA ÖRVENDJÜNK, JÉZUS KRISZTUS FELTÁMADT

Siker, jó eredmény akkor garantált és biztos, ha jól előkészítjük. Gondoljunk építkezésre, érettségi vizsgára. Mindkettő csak akkor sikeres, ha jól felkészülünk rá. Ellenkező esetben – ha nem készülünk jól, – egyáltalán nem, vagy gyengén sikerül. Így van ez a húsvéti előkészülettel is. Olyan húsvétom lesz, amilyenre készültem. Előkészület kétféleképpen történhet:

> *1.* ***ROSSZ előkészület.*** *Amikor csak a külsőségekre figyelek. Eszem-iszomra, locsolkodásra stb. Az alábbi eset velem történt meg:*
>
> *Egyik évben húsvét előtt autószerelő műhelyben voltam autót javíttatni. Az autószerelő megkérdezte tőlem: – Pléhános úr, idén melyik hétfőre esik húsvét? – Nem hétfőre esik húsvét – feleltem –, hanem vasárnapra! – Ja, az engem nem érdekel! – felelte. Ez a rossz előkészület.*
>
> *2.* ***JÓ előkészület.*** *Nagytakarítást végzek. Nem csak a lakásban, hanem a LELKEMBEN. Kitakarítom lelkemből a hibákat, tévedéseket, bűnöket, hogy hely legyen a feltámadt Jézus számára. Milyen eszközzel végzem a nagytakarítást? Bűnbánat, böjt, szentgyónás, jó elhatározás, szentáldozás.*

Nincs húsvét nagypéntek nélkül. A feltámadási öröm, dicsőséges ünnepét a szenvedés, keresztre feszítés, halál előzte meg, annak ellenére, hogy Krisztus urunk ártatlanul értünk magára vette. Mindannyiunk életében jelen van a szenvedés. Egyrészt gyarlóságaink miatt, pl. lustaság, gyűlölet, harag. Másrészt a körülmények miatt. Természeti katasztrófa, megélhetési nehézségek, betegségek, háború közelsége stb. Jézust követő ember mindent megtesz azért, hogy ő maga és környezete a szenvedést elkerülje (orvoshoz megy, segítséget kér, segítséget ad). Ennek ellenére, ha nem szabadulok meg a szenvedéstől az Úr Jézussal együtt hordozom a szenvedés keresztjét. Velem történt: Munka közben megvágtam az alkaromat. Az 5–6 cm hosszú vágást be kellett varrni. Hát, bizony kezdtem sziszegni a fájdalomtól. Az orvos rám szólt: – Pléhános úr, az Úr Jézus is szenvedett, nekünk is kell. Bizony, szégyenkezve befogtam a szám, és nem sziszegtem.

Ha jól előkészültem az ünnepre, ha képes vagyok a szenvedés keresztjét az Úr Jézussal hordozni, nagy valószínűséggel képes leszek befogadni lelkembe a feltámadt Jézus Krisztust.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok áldott húsvéti ünnepeket kedves híveimnek és minden megkeresztelt embernek.

Farkas Árpád, lelkiatya

A jenőfalvi óvoda épületének látványterve az udvarról nézve

HÍREK AZ ÖNKORMÁNYZAT HÁZA TÁJÁRÓL

A 2023-as esztendő kétségkívül a tervezések éve volt. Viszont tervezés nélkül nem lehetséges a megvalósítás. Tervezés nélkül nem lehet felkészülni a pályázati kiírásokra sem.

Tavaly a LEADER program keretében benyújtottunk egy pályázatot, amely új piacasztalok (standok) megvásárlását teszi lehetővé. A projektből tíz, a csíkszeredai piacon lévő standokhoz hasonló piacasztal megvásárlását tudjuk finanszírozni.

2023-ban tervet készítettünk a jenőfalvi óvoda épületének felújítására, korszerűsítésére és energiahatékonyságának növelésére is. Az elkészült megvalósíthatósági tanulmányt idén februárban egy pályázat részeként benyújtottuk a Központi Regionális Program keretében (PRC).

Egy újabb terv készült községünkben 27 utca (24 zsákutca, valamint a Vasút utca, és a volt karcfalvi kollektív gazdaság úthálózata) aszfaltozására. Idén januárban a Nemzeti Stratégiai Terv (PNS) keretében be is nyújtottuk egy pályázat formájában.

Mindkét pályázat esetében várjuk a pozitív elbírálást.

Jenőfalván, a Mezőszélén egyre több lakóház épül. A lakók kérésére tervet készítettünk a közvilágításhálózat bővítésére, amely tervet idén az önkormányzat saját költségvetéséből meg is szeretnénk valósítani.

Uniós forrásból finanszíroznánk a polgármesteri hivatal épületének energiahatékonyság-növelését és felújítását, amelyet a tavalyi évben terveztünk és pályáztunk meg. A projekt részét képezi még elektromos töltőállomás építése is.

Jenővalván, Csergóban, a valamikori szemétlerakó helyére modern hulladékudvart terveztünk állami finanszírozással. A hulladékudvart is, és a polgármesteri hivatal felújítását is még az idén meg szeretnénk valósítani, csakúgy, mint a jenőfalvi parkot, amelyet az Olt partján lévő „Porondra” terveztettünk meg tavaly. A beruházást saját költségvetésből, valamint Hargita Megye Tanácsának támogatásából finanszíroznánk.

A tervezés mellett azért voltak kivitelezések is. Ide sorolnám a Kósa hídjától a Tercsi Vágóhíd és Húsfeldolgozó felé vezető út lekövezését, és a földgázhálózat kiépítését, amely a 2023-as évben építőteleppé változtatta községünket. A hatalmas költségvetésű beruházás javarésze megvalósult a tavaly, de még maradt idénre is tennivaló bőven.

A fenti beruházások jó ütemben haladtak/haladnak. Sajnos nem mondható el ugyanez két másik beruházásról. Egyik a Madicsa-fürdő felé vezető DC83-as jelzésű községi út aszfaltozása, amelyre az Anghel Saligny program keretében pályáztunk még 2021 őszén. A pályázatot 2022-ben pozitívan bírálták el, és a program módszertanának megfelelően megtörtént a közbeszerzés, valamint a szerződéskötés a kivitelezővel. Két év elteltével azonban még mindig nem tudtuk megkötni a finanszírozási szerződést a fejlesztési minisztériummal. A benyújtott dokumentációnk mellé állandóan kiegészítést kérnek, amely kiegészítések benyújtása után mindig újabbat kérnek. A kivitelező bármelyik pillanatban nekilátna a munkálatnak, de sajnos amíg a finanszírozási szerződés nincs aláírva a minisztériummal, addig ezt nem engedhetjük, mivel a munkálat értéke közel 10 millió lej, amely összeg több, mint az önkormányzat éves költségvetése.

Teljesen ellentétes a helyzet a másik említett beruházással, a karcfalvi orvosi rendelő épületével, ugyanis itt a kivitelező nem akar hozzákezdeni a munkának, holott a kezdési parancs 10 hónapja ki van adva. Mint, ahogy arról már beszámoltunk, az orvosi rendelő épületét az Országos Befektetési Ügynökség vette át felújításra. Megszervezte a közbeszerzést, és meg is kötötte a kivitelezői szerződést egy jászvásári céggel 2023 májusában. Sajnos azonban még a mai napig nem látott hozzá a munkálatoknak. Rengeteg herce-hurca, telefonálgatás és hazudozás után megtudtuk, hogy a cég ellen csődeljárás indult. A cégvezető jelenleg alvállalkozókkal tárgyal a munkálat megvalósítása érdekében. Mivel nem az önkormányzat áll vele szerződésben, nem sok mindent tehetünk, de reménykedünk a kellemetlen, idegtépő helyzet pozitív irányba való alakulásában.

Az idei év a fejlesztések mellett a választások éve is lesz. Négy választás van kitűzve, melyek közül az első kettő, az európai parlamenti és a helyhatósági választások egyszerre lesznek megtartva, június 9-én. Ezeket követi szeptember 15-én az elnökválasztás első fordulója, majd két hétre rá, 29-én a második forduló. Az évet a parlamenti választások zárják december 8-án.

Nagyon fontos, hogy mindegyik választáson minél többen részt vegyünk, hiszen majdnem minden esetben a magyarság megmaradása a tét!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden községlakónak és olvasónak áldott, lélekben megtisztult húsvéti ünnepeket!

Gábor Tibor, polgármester

Győzzenek a magyarok!

Itthon, Karcfalván úgy tűnhet, nincs különösebb tétje a június 9-i európai parlamenti és önkormányzati választásoknak. A polgármester úr és csapata lelkiismeretesen dolgozott az elmúlt ciklusban, három éven keresztül az RMDSZ kormányzati pozícióból támogatta a fejlesztéseket, és nincs veszély, amitől meg kellene védeni szeretett településünk jövőjét. Csakhogy ennél jóval többről szól az idei esztendő Erdélyben, Székelyföldön, és nagyon fontos, hogy pontosan lássuk ezt!

Bármerre járok, sok csalódott, reményvesztett emberrel találkozom, akik úgy érzik, Románia és az Európai Unió vezetői cserbenhagyták őket, és magukra maradtak gondjaikkal.
A mindennapokban érzik a szomszédos háború hatásait, az egymásra tetőző válságokat, legyen szó akár a család megélhetéséről, akár a családi gazdaságról vagy a vállalkozásról – a kormány és az Európai Unió nem foglalkozik velük.

Nekik ma segítségre, támaszra van szükségük. Amikor mások elfordulnak tőlük, a mi feladatunk, az RMDSZ feladata, hogy hangot adjon nekik, küzdjön értük, tegyen a változásért.

A karcfalviak és a jenőfalviak mindig az élen jártak, és példát mutattak a csíkiaknak, de még a gyergyóiaknak is egységből, összefogásból. Június 9-én ismét szükség lesz erre az egységre, hiszen ezúttal országosan is megmérnek bennünket, a románok pedig nagy számban fognak elmenni szavazni.

Június 9-én aki az RMDSZ-re szavaz, az a magyarok győzelmére szavaz – arra, hogy a magyaroknak továbbra is legyen hangjuk Európában, és legyen erejük Erdélyben.

Fotó: Gönczy Tamás

Én tudom, hogy egy jó eredmény esetén együtt biztosan lesz erőnk kiállni a magyarokért és közösségi jogainkért Brüsszelben, együtt biztosan képesek vagyunk tovább építeni Erdélyt, Székelyföldet, fejleszteni városainkat és falvainkat, küzdeni azért, hogy a magyar családok, intézmények, gazdáink megkapják azokat a támogatásokat, amelyek nekik járnak.

Június 9-én győzzenek a magyarok!

Kelemen Hunor,
az RMDSZ elnöke

Hulladékgazdálkodás, avagy mi legyen a szemetünkkel?

Időről időre vissza kell térnünk községünk és talán az egész bolygó legnagyobb problémájára, a hulladékgazdálkodásra, vagyis annak hiányára.

Románia az Európai Unióba való belépésekor renget vállalást tett, amelyeket sajnos nem tud betartani. Ide tartozik a hulladékgazdálkodás problémája is, amivel kapcsolatban fényévekre vagyunk lemaradva az unió által megkövetelt hatékonysági mutatók teljesítésétől.

Amíg az unió nyomására megalkotott jogszabály azt írja elő, hogy 2023-ra a lakosságtól begyűjtött háztartási hulladék minimum 50 százaléka szelektíven gyűjtött, újrahasznosítható hulladék kell legyen, addig mi még mindig azzal küzdünk, hogy a mező, a patak, az árok ne legyen tele eldobott szeméttel!

Visszás a dolog, hiszen az érvényben lévő jogszabályok szerint büntetésben kellene részesítenünk azt a személyt, aki a fekete szemeteskukába, amibe az általános háztartási hulladék kerül, újrahasznosítható hulladékot, például műanyag flakont dob! Ezzel szemben mi annak kell örüljünk, hogy ha az a flakon nem a természetbe lesz kidobva, hanem a szemetesbe.

Persze ennek ára van. Az önkormányzatoknak minden év elején le kell jelenteniük a Környezetvédelmi Alap felé, hogy az előző évben hány tonna általános háztartási hulladékot szállítottak el a községből, és ebből hány tonna volt szelektíven gyűjtve. Egy alkalmazás kiszámolja az arányokat, és megállapít egy illetéket, amelyet az önkormányzat ki kell fizessen.

Ez az összeg az utóbbi években 8 ezer lej körül volt, de az idén meghaladta a 10 ezer lejt!

A Környezetőrség minden évben ellenőrzést tart, és amelyik önkormányzatnál a jogszabály által előírt hatékonysági mutatók nem teljesülnek, ott komoly pénzbírságot szab ki (20.000 lejtől 45.000 lejig). A tavalyi évi ellenőrzés során csak írásbeli figyelmeztetést kapott Karcfalva Község Polgármesteri Hivatala, de idén már pénzbírságra számíthatunk!

A probléma a hulladék nem megfelelő kezelésével van, vagyis, hogy nem válogatjuk meg otthon, hanem mindent beledobunk a fekete szemeteskukába. Ez a tény a hatékonysági mutatók nem megfelelő alakulása, ezáltal az önkormányzat költségvetésének terhelése mellett nagyban hozzájárul a szemétdíj növekedéséhez! Ugyanis, amíg a szelektíven gyűjtött, újrahasznosítható hulladék értékesíthető, és így az összegyűjtésének és szállításának a költségei majdhogynem fedezve vannak, addig a fekete kukákból gyűjtött hulladékot a Cekend-tetői lerakóba viszik, ahol a gyűjtés és a szállítás mellett még tonnánként 320 lej lerakási díjat kell fizetni. Ebből 160 lej a lerakó tulajdonosának

Illusztráció: Bigstock

költségeit fedezi, a másik 160 lej illetékként kifizetendő az állam felé! Ez az illeték pár éve még 30 lej volt, majd 50, majd 80, és az idéntől 160 lej. Részben ennek is köszönhető a szemétdíj folyamatos növekedése, de annak is, hogy a lerakóba kerülő vegyes hulladék mennyisége évről-évre nő!

Ezért volna fontos, hogy minél több hulladékot szelektíven gyűjtsünk, hiszen annak az értékesítése révén a gyűjtési és szállítási költsége sokkal alacsonyabb, így hosszú távon a pénztárcánkat kevésbe terheli meg a szemétdíj kifizetése!

Nyomatékosan kérem a lakosságot, hogy fokozottan figyeljünk a hulladékgazdálkodásra a saját portánkon belül!

- ***A zöld hulladékot (gyümölcshéj, zöldséghéj, falevél, hervadt virág stb.) a komposztra vagy trágyadombra dobjuk!***
- ***A műanyagflakont, egyéb műanyagot, konzervesdobozt, papírt és kartont a szemétszállító cégtől kapott átlátszó zsákba, vagy más átlátszó zsákba rakjuk!***
- ***Az üvegpalackokat, befőttes üvegeket a szemétszállító cégtől kapott zöld zsákba rakjuk!***

Ha így teszünk, akkor nagyon minimális hulladékunk marad, amit a fekete szemeteskukába kell dobnunk!

Természetesen nyomatékosan kérem Önöket arra is, hogy hulladékukat soha semmilyen formában ne vigyék ki a mezőre, ne dobják az árokba, vagy a patakba, folyóba!

Ha betartjuk a fent leírtakat, az hosszútávon a pénztárcánkon is meg fog látszódni, de ami még fontos, hogy végre beszélhetünk „hulladékgazdálkodásról" községünkben!

Szőcs László, alpolgármester

Itt a tavasz!

A természet örök törvénye szerint tájainkon, és általában a mérsékelt égövön az évszakok lüktetése szerint visszavonhatatlanul megérkezett a várva várt tavasz.

A tavaszt a természet újjászületéseként tartjuk számon, s minthogy az ember is a természet része, nekünk is szükségünk van ilyenkor megújulásra. A hideg, sötét, hosszú téli esték után ki ne örülne a hosszabbodó nappaloknak, a napfénynek, a fák rügyezésének, a színes virágba boruló réteknek, a visszatérő vándormadarak csicsergésének - mindezek kicsalnak bennünket, hogy több időt töltsünk a kertben-erdőn-mezőn, ezzel önkéntelenül is téve testi-lelki-szellemi egészségünkért.

Figyelhetünk arra, hogy tudatosan is tegyünk egészségünk érdekében, és ebben a tavasszal megjelenő zsenge növények sokat segíthetnek. Azon túl, hogy bizonyos növényeket begyűjtünk, szárítunk, és teaként hasznosítunk, bizony étrendünkbe is beiktathatjuk egyiket-másikat.

Kívánjuk már a friss zöldségeket, de vajon elgondolkoztunk-e azon, hogy általában ezek nagy mennyiségben tartalmaznak szermaradványokat, hisz a piacokon megjelenő fejes saláták, mosolygó hónapos retkek többnyire intenzív termesztésből, melegházból származnak, ahol nagy mennyiségű műtrágya használatával érik el a várt hozamot, mely műtrágya egy része felhalmozódik a növényben és tányérunkon landol, ahonnan egyenes út vezet a szervezetünkbe.

Nos, ezt elkerülendő néhány kora tavaszi vadon, tiszta környezetben termő növényt fogyaszthatunk salátaként, akár nyersen vagy párolva.

A nálunk csihánynak mondott csípős csalán zsenge hajtásait eleink leginkább spenótként vagy levesként készítették el. Jellegzetes íze miatt nem mindenki kedvence. Talán, ha nem ilyen töményen készítjük, akkor többet tudunk belőle fogyasztani. A csalán teáról köztudott, hogy méregtelenítő hatása van – ezt fokozottan elérhetjük, ha nem csak teaként használjuk, hanem tavasszal nagyobb mennyiségben fogyasztjuk. A csalánlevest készíthetjük pityókával vegyesen, reszelhetünk bele sajtot, vagy felvert tojást ereszthetünk bele, szórhatunk bele pergelt magokat, főzhetjük rizzsel vagy csipetkével, puliszkával, buggyantott tojással, piros paprikával vagy anélkül, de a fokhagyma mindenképp illik hozzá. Ha gőz felett puhítjuk meg, vegyes salátákba lehet használni, vagy akár sajttal-sonkával-tojással kombinálva. A reform konyha hívei pedig különböző turmixokba, sós smoothiekba használhatják, főzőlevével együtt. Igazi vitaminbomba. Vagy sós piskótatekercset ízesíthetünk vele.

A gyermekláncfű széleskörű előfordulására utal különböző a vidékeken használt népi neveinek sokfélesége: pitypang, békavirág, pipevirág, férfihűség, asszonyhűség, lámpavirág, cikória, tejesburján, kutyatej, pimpim-páré, pampuka, láncnak való sárigvirág, békasaláta, barátfej, kopaszbarát. A tavasszal megjelenő zsenge levelek enyhén kesernyés ízűek, jótékony hatással vannak az emésztésre, enyhe vízhajtó hatásuk van. Virágzás előtt érdemes fogyasztani. Szendvicsekbe, vegyes salátákba használható, de apróra vágva, darált dióval, sajttal és tejföllel hígított, fűszerekkel ízesített majonézzel nagyon finom saláták alapanyagát adhatja.

Éljünk a lehetőséggel, használjuk a zsenge tavaszi zöldeket, kísérletezzünk bátran az ízekkel, s örüljünk a tavasznak!

Dr. Macalik Kunigunda, biológus, egyetemi adjunktus

TAVASZI FÁRADTSÁG

A tavaszi fáradtság nem csak a fizikai fáradtságot rejti magában, hanem a szellemi kimerülést is. A tél végére és egy új évszak kezdetére a szervezetünk kimerül, és ilyenkor még az általános mindennapi munka is tehernek tűnhet. Ingerküszöbünk csökken, bágyadtabbak vagyunk. Kevesebb volt az elmúlt időszakban a napsütés, melynek fontos szerepe van a boldogsághormonok képződésében.

Ebben az állapotban segítségünkre lehet az idő, ami alatt a szervezetünk regenerálja önmagát, ezért fontos az is, hogy a megnyúlt napokat ne még több munkával töltsük ki, hanem a minőségi pihenésre is szánjunk időt. A vitaminokban gazdag táplálkozás is sokat segíthet, fontos a D vitamin pótlása, ami egyszerűen pótolható egy kellemes ***"napfürdővel"****, ugyanakkor a* ***C vitamin pótlás*** *is, amivel felerősítjük az immunrendszerünket. Az idei téli szezonban számos influenzajárvány tépázta az egészségünket, ideje figyelmet szentelnünk önmagunkra.*

Mindamellett, hogy figyelünk testünk formába hozására, fontos a lelkünk ápolása is. Kell a kikapcsolódás, a rendszeres testmozgás, érdemes hangsúlyt fektetni egy általunk kedvelt hobbira, a családi életre, barátokra, hogy újult erővel, pozitív gondolatokkal induljunk kifelé ebből az átmeneti időszakból!

Dr. Baróti Barna, családorvos

A TERCSI VÁGÓHÍD ÉS HÚSFELDOLGOZÓRÓL ÉRDEKLŐDTÜNK

A csíkjenőfalvi Tercsi vágóhíd és húsfeldolgozó üzemvezetőjével, Kastal Lajossal, valamint a Tercs Közbirtokosság elnökével, Jéré Elemérrel beszélgettünk. Kíváncsiak voltunk, hogyan alakul az élet a beruházás és a szövetkezet körül.

Október 7-én a Felcsíki Állatvásár és Gazdanap eseménnyel egybekötött megnyitó ünnepségen találkozhattunk legelőször a Tercsi termékeivel. Hogyan alakul az értékesítés, a termékek piaci bevezetése?

K.L.: Az indulás nagyszerűen sikerült. Több mint 20 termékkel indultunk, mostanig pedig elértük a közel negyven terméket. A húsiparban azt kell tudni, hogy vannak szezonalitások. Az őszi periódus egészen év végéig nagyon jó, a január-februári hónapokban jelentősen visszaesik az értékesítés, majd márciustól újra emelkedni kezd.

A szarvasmarha és disznó nyersanyag beszállítása hogyan van megoldva?

K.L.: A szarvasmarhát Felcsíkról vásároljuk. Először a Felcsíki Szövetkezet állattartó gazdáit keressük meg, hogyha nem találunk megfelelő vágósúlyban levő állatot, akkor a többi felcsíki állattartó gazdához fordulunk. Eddig nem volt olyan eset, hogy ne találjunk a térségben megfelelő állatot.

A sertés esetében más a helyzet. Mivel ovális (export) pecséttel ellátott vágóhíd vagyunk, meg kell felelnünk a legmagasabb elvárásoknak. A romániai törvénykezés jelenleg nem engedi a Romániából származó disznó feldolgozását az ovális pecséttel ellátott vágóhidaknál. Ahhoz, hogy jó termékek szülessenek, és ne a dán vagy német importárut dolgozzuk fel, több beszállítót is megkerestünk. Jelenleg Magyarországról kapunk jó minőségű disznóhúst, viszont tárgyalásban vagyunk egy balavásári hizlaldával, ahonnan nagyon jó minőségben tudnánk húst beszerezni. Érdemes tudni, hogy a nagy vágóhidak és feldolgozók Romániából sem marhahúst, sem disznóhúst nem vásárolnak, ezáltal az általuk előállított végtermékek minősége gyengébb, az áraik viszont kedvezőbbek a polcokon. A romániai vásárló nagyon árérzékeny, így inkább az olcsóbb és gyengébb minőséget választja. Mi nem akarunk belemenni ebbe a versenybe, és mindig azt hangsúlyoztuk, hogy a Tercsi a minőségi, prémium kategóriát képviseli. A jövőben, ahogy beindulnak az A típusú farmok, akkor tőlük tudunk vásárolni disznót. Azt is hozzá kell tenni, hogy ha tőlük is vásárolunk a jövőben, de nem szűnik meg a Romániára kiadott piros zóna, akkor ezen farmokról vásárolt disznókat nem használhatjuk fel a termelésben, vagyis kizárólag csak tőkehúst állíthatunk elő, de feldolgozott terméket nem. Van esély arra, hogy a közeljövőben változzon a törvény, és mi bízunk abban, hogy elérjük a kitűzött célunkat, vagyis a környéken felnevelt sertés fog alapanyagként szolgálni a Tercsi termékekben.

Melyek a legkelendőbb termékek és milyen új termékek vannak előkészítés alatt?

K.L.: Virsli és párizsi, valamint a friss növendék hús fogy a legjobban, de ott vannak a szezonális termékek, mint pl. a sonka vagy kolbász, amelyek húsvét idején nagyon kelendőek.

Ami az új termékeket illeti, van egy új sajtos kolbászunk és egy új paprikás kolbászunk, valamint egy Angus kolbásszal is próbálkozunk, amelyben csak a zsiradék származik sertésből. Két új sonkával is készülünk, amivel még nem találkoztak a vásárlók a piacon. Több mint 150 recept van még a tarsolyunkban, amelyeket idővel kipróbálunk, és a fogyasztók visszajelzése alapján ezekből megtartjuk a legkelendőbbeket.

Hol kaphatóak jelenleg a termékek és mik a kilátások a jövőt illetően?

K.L: A mozgó húsboltunk hétfőtől szombatig minden nap különböző településekre látogat. Csütörtökön Karcfalván, pénteken Csíkcsicsóban, szombaton Balánbányán, hétfőn Maroshévízen és Borszéken, kedden Székelyudvarhelyen, szerdán pedig Gyergyószentmiklóson kaphatóak a termékeink. Ezen kívül a csíkszeredai piaccsarnokban is van egy boltunk, de a termékek eljutnak Brassóba és Magyarországra is.

Fotó: Süket Zsombor

Ami pedig a jövőbeli terveket illeti, beszereztünk egy második húsboltot, amivel még több közeli helyre el tudunk jutni, ugyanakkor keressük a lehetőséget a Bukarest és Kolozsvár felé való értékesítésre is.

Ami a szövetkezet működését illeti, mi történt az elmúlt egy évben?

J.E.: Jelenleg van egy futó pályázatunk, amely lehetőséget teremtett egy állatszállító autó és egy hűtőkocsi beszerzésére, továbbá IT (laptop, nyomtató, telefon stb.) felszereléssel láttuk el a szövetkezetet. Ezután kezdődik a marketing és kommunikációs munka. Partnerséget alakítunk ki egy rövid élelmezési lánc kiépítésére, amelyben szerepet vállalt a madéfalvi Amadé panzió is.

Lépéseket tettünk a minősített kisparaszti gazdaságok népszerűsítésére, és együttműködve az állategészségügyi szakhatósággal, az engedélyeztetési procedúrában is segítjük az érdekelt gazdákat. A szövetkezet lehetőséget biztosít a tagbővítésre, amellyel jelzi a sertéstartó gazdák felé is a csatlakozási lehetőséget. Célunk, hogy lépéseket tegyünk a sertéstartás és a sertés nyersanyag beszállítás térségben történő megoldására. Ha pozitív irányba változik a törvény, akkor legyünk felkészülve a sertéstartás egyedesítésére.

Műtrágya és takarmány beszerzéssel is szeretnénk a tagoknak segíteni, ezért tárgyalásban vagyunk beszállítókkal, akik nagy mennyiségben és jobb áron tudnak szállítani.

Rengeteg teendőnk van, az egyik legfontosabb, hogy a szövetkezet közgyűlését összehívjuk, és beszámoljunk az elmúlt időszakról, ugyanakkor előrevetítsük jövőbeni elképzeléseinket. Várhatóan egy hónapon belül közgyűlést fogunk összehívni, amelyre várjuk meglévő tagjainkat és a hozzánk csatlakozni akaró felcsíki gazdákat is.

Kérdezett: Süket Zsombor,
a Felcsík Kistérségi Társulás menedzsere

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ ALAKULAT ESEMÉNYEIRŐL

A 2023-as év többnyire csendes, nyugodt év volt a Karcfalvi-Csíkjenőfalvi Önkéntes Tűzoltó Alakulat életében. Egy kigyulladt kémény és két őszi tarlóégetés kivételével, csak gyakorlatokra kellett összegyűlnünk. Ami még említésre méltó, egy fontos rendezvény helyszínét biztosítottuk tavaly. Házigazdája volt alakulatunk a felcsíki tűzoltók által évente megszervezett „Felcsíki Tűzoltó Vándorkupa" nevet viselő eseménynek. Ezt a versenyt a Csíkszenttamási Önkéntes Tűzoltó Alakulat nyerte.

A 2024-es év sokkal mozgalmasabban kezdődött, február elején egy kazánház teteje gyulladt ki Jenőfalván, majd ezt követően háromszor kellett kivonulnunk tarlótüzek megfékezésére. Sajnos azt kellett tapasztalnunk, hogy egy csapadékmentes, száraz telet, ugyancsak csapadékmentes tavasz követt. Vannak, akik ezzel a ténnyel nem törődve felelőtlenül gyújtogatnak a települést körülvevő mezőgazdasági és erdős részeken. Ebből a felelőtlenségből, nagy károk következhetnek be. Amellett, hogy leéghet egy erdőrész, egy épület, vagy akár egy ültetvény, amelyre a szenttamási részen majdnem sor került, elvághatják az Európai Unió által nyújtott terület alapú támogatást is, amelyre már volt példa.

A 195/2005 kormányrendelet és a 265/2006 törvény értelmében súlyos kihágásnak minősül az engedély nélküli tarlóégetés úgy a saját, mint a más területén, és magánszemélyek esetében 7.500-15.000 lejig terjedő, jogi személyek esetében 50.000 és 100.000 lej közötti pénzbírsággal büntethető!

Ezúton is kérem a község lakóit, hogy kerüljük el az ehhez hasonló helyzeteket! Ne gyújtogassunk, és soha ne hagyjunk tüzet felügyelet nélkül! Vigyázzunk embertársaink tulajdonára, ugyanakkor a közvagyonra is, amit adott esetben a közbirtokosság területeire is vonatkozhat.

Ha valaki tűzesetet észlel, a **112**-es hívószám hívásával egyidőben, hívja bizalommal a következő telefonszámokat: **Nagy József** (katasztrófavédelmi felelős) **0742-996799, László Csaba** (karcfalvi tűzoltó parancsnok) **0742-852243, Szekeres Attila** (jenőfalvi tűzoltó parancsnok) **0749-630081.** Erre azért van szükség, mert mi ismerjük a település utcáinak és külső területeinek megnevezéseit, ezáltal a helyzetek nagy többségében hamarabb a helyszínre érünk, és pontosabb útbaigazítást tudunk adni a hivatásos tűzoltóknak, vagy a szomszéd települések tűzoltó alakulatainak, ha ezt szükségesnek tartjuk.

Vészhelyzetmentes további időszakot kívánok a település lakóinak, önkéntes tűzoltóinknak pedig ezúton szeretném megköszönni, hogy időt és fáradtságot nem sajnálva, mindig részt vállalnak különböző eseményeken.

Nagy József Lóránt,
katasztrófavédelmi felelős

Vajon ma mit tennének ’48 ifjai?

Ha a szabadságharc erdélyi, székelyföldi hadszíntere kapcsán végeznénk közvélemény-kutatást, akkor is felmerülne Petőfi neve Bem tábornok mellett. Igaz, ha Gábor Áron nem mondotta volna, hogy „lészen ágyú”, akkor Háromszéket elfoglalják a császári csapatok. Magunkénak tudhatjuk Gábor Áron tüzérőrnagyot, Bereck szülöttét, a háromszéki ellenállás ikonikus alakját, akinek nevéhez kötődik a székelyföldi ágyúöntés. Az 1848. november 16-ai, sepsiszentgyörgyi gyűlés történelmi jelentőségéről, Gábor Áron első szerepléséről így emlékezett meg Orbán Balázs: „Merültek fel oly hangok is, hogy miután egész Erdély s a többi székely székek megadták magukat, mit tehet egyedül Háromszék; felhozatott az is, hogy nincs ágyu, nincs lőkészlet, mi nélkül harczot folytatni képtelenség; mikor a terem egyik szögletéből egy czondrába öltözött, izmos, középtermetü, kerek képü szakálos férfi emelkedett fel s szót kért: mihez a nagy zúgás miatt bajjal juthatott csak, de végre csend állván be, igy szólott: »Uraim! hallom, hogy a főtiszt urak azt mondják, meg kell hajolnunk az ellenség előtt, mivel nincs munitio, nincs ágyu. Uraim, ha csak ez a baj, ugy én mondom, hogy két hét alatt lesz ágyu, lesz munitio, a mennyi kell.« Mire lelkesült »Éljen Gábor Áron«, »Harczolunk utolsó csepp vérig« kiáltások hangzottak mindenfelől; de a zaj csillapultával ujból a kétely hangja emelkedett fel, hogy könnyebb azt mondani, mint létesiteni, midőn Gábor Áron magasztos egyszerüségében, a lelkesülés és öntudatos hősiesség tüzével szemben előlépve, feleletként mondá: »Uraim, kedves polgártársak! Semmi mást nem kérek, minthogy a fülei vashámorhoz utazhassak azon felhatalmazással, hogy ott dolgozhassak és dolgoztathassak, s mához két hétre Szent-György piaczán 6 ágyu nem lesz felállítva, s ha azokkal a próbalövésnél czélt nem találok, akkor én magam állok 10 lépésnyire az ágyu elibe czéltáblának.«

Vajon ma mit tennének ’48 ifjai? *Vajon ők egymást csipkednék, egymással versengenének, vagy netán együtt siránkoznának azon, hogy az „udvarnak” mekkora a hatalma, a médiagépezete, vajon legyintenének ők is egyet, mint most mi, a nép, „hogy itt úgy sem lehet semmit tenni”, vagy újra üdvözölnék a szabadság hajnalsugarait, s készek lennének céltáblának állani?*

Tisztelet a márciusi ifjaknak!
Tisztelet a hétköznapi hősöknek!

András Teréz, magyartanár

A napokban esti mesének olvastuk Zágoni Balázs Barni és a forradalom című meséjét. A történetben a kolozsvári első osztályosok robbantanak ki forradalmat egy, a suliban betiltott görkoriprogram miatt. ***Mi az a forradalom?*** *– hangzott el a kérdés. Mit kell tenni a forradalomban? Miért éppen március 15-én?*

Március 15. az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kezdete, amelynek célja a Habsburg-uralom megszüntetése, a függetlenség kivívása volt. Március 15-e 1989-ben volt először munkaszüneti nap, 1990 óta hivatalos nemzeti ünnep, s egyben a magyar sajtó napja, annak emlékére, hogy 1848-ban ezen a napon nyomtatták a magyar sajtó első szabad termékeit.

1848. március 15-én az európai városok sorában Pest-Budán is kitört és győzött a forradalom, a nemzeti és az egyetemes emberi szabadság: Liberté, Égalité, Fraternité, azaz Szabadság, egyenlőség, testvériség. Amikor március 14-én este az előző napi bécsi forradalom híre megérkezett Pestre, a Pilvax kávéházban összegyűlt ifjak önálló cselekvésre szánták el magukat. Március 15-én reggel Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Jókai Mór felolvasták a Pilvax kávéházban gyülekező ifjaknak a Tizenkét pontot, majd Petőfi elszavalta két nappal korábban írt költeményét, a Nemzeti dalt. Erről a napról így vallott Petőfi a naplójában: „Szabad a sajtó! … – Ha tudnám, hogy a hazának nem lesz rám szüksége, szivembe mártanám kardomat, s úgy írnám le haldokolva, piros véremmel e szavakat, hogy itt álljanak a piros betűk, mint a szabadság hajnalsugarai. Ma született a magyar szabadság, mert ma esett le a sajtórul a bilincs. Üdvez légy születésed napján, magyar szabadság! először is én üdvezellek, ki imádkoztam és küzdöttem éretted, üdvözellek oly magas örömmel, a milyen mély volt fájdalmam, midőn nélkülöztünk tégedet! Oh szabadságunk, édes kedves ujszülött, légy hosszú életű e földön, élj addig, míg csak él egy magyar.”

TANTÁRGYVERSENYEK

„A leglehetetlenebb dolgoknak is neki kell vágni néha, mert ezekből származnak az ember legcsodálatosabb élményei.” (Lázár Ervin)

2024. március 2-án zajlott a Mikes Kelemen Magyar Nyelv és Irodalom Tantárgyverseny körzeti szakasza Csíkszeredában. Iskolánkat a következő tanulók képviselték az V. osztályból: Fulga Nikolett, Kristóf Márton és Sugár Anett (dicséret).

A dicséretben részesült tanuló, Anett továbbjutott a verseny megyei szakaszára, amelynek a Márton Áron Gimnázium adott helyet március 23-án. Gratulálunk neki!

Felkészítette András Teréz magyartanár.

A Kájoni János Megyei Könyvtár által 16. alkalommal indítványozott felolvasómaratonon nagy számban vettek részt kis- és nagydiákjaink. Idén Lázár Ervin műveiből olvastunk. Az iskolakönyvtár szervezésében rendhagyó irodalomóra keretében zajlott a felolvasás. Hogy minél személyesebb legyen, osztálytermekben tartottuk meg az évnek ezt a kiemelkedő alkalmát. Csipegettünk a Manógyár kedves történeteiből, s megtudtuk, hogy sem a mumustól, sem a zöld liciftől nem kell tartanunk, A Négyszögletű Kerek Erdőben megismerkedtünk a fogfájós oroszlánnal, de a versíró versenynek is fültanúi voltunk, illetve olvastunk Prométheuszról a Tűz című novellában, s beszélgettünk utána saját belső tüzeinkről.

Köszönjük a résztvevőknek, a felolvasóknak, hogy együtt ünnepelhettünk!

Gábor Emilia, könyvtáros
András Teréz, magyartanár

„Az igazat érteni, a szépet érezni, a jót gyakorolni kell!”

A magyar matematikatörténet első kiemelkedő alakja, Bolyai János intelme örökérvényű. Sajnos egyre kevesebben veszik észre azt, hogy a matematika önmagában szép. Azt az örömet, amit az igazi megértés okoz, azonban nem adják ingyen, keményen dolgozni kell érte. Komoly erőfeszítés nélkül a matematikában nem juthatunk messzire. Aki azonban megízlelte a matematika szépségét, hajlandó lesz komoly erőfeszítéseket is tenni érte.

A Mártonffy György Általános Iskola tanulói a különböző matematika versenyeken bebizonyították, hogy a sok gyakorlás, a kitartó munka megtérül nemcsak a szép eredményekben, hanem Rényi Alfréd gondolatának megértésében is, miszerint: „A természet nagy könyvében csak az tud olvasni, aki ismeri azt a nyelvet, amelyen a könyv írva van és ez a nyelv a matematika.”

2023. október 27-én iskolánkat 8 tanuló képviselte a csíkszentmihályi Arany János Általános Iskolában megszervezett Számok Bajnoksága – Felcsíki Matematikaversenyen, amelyen Gidró Adorján 6. osztályos tanuló III. díjban részesült. Nagyon jó hangulatú verseny volt, sok érdekes kézműves- és a nagyobbak részére pályaorientációs foglalkozással színesítve.

A következő verseny a Zrínyi Ilona Matematikaverseny körzeti szakasza volt, amelyen iskolánkat 36 elemi és általános iskolás képviselte. A megyei szakaszra 22 tanuló jutott tovább, ahol nagyon jó eredményeket a következő tanulók értek el: a karcfalvi iskolából Mészáros Kristóf (3. o), Gidró Alpár (4. o), Bács Bernadett (5. o), Gidró Fanni (6. o) és a jenőfalvi iskolából Ambrus Alex (4. o).

Kitartó munkájukhoz és az elért eredményeikhez gratulálunk! Legyen öröm a matematika továbbra is!

A felkészítő tanítók, tanárok: Antal Etelka, Bálint Izabella, Váncsa Éva, Horváth Ilona, Vizi Erzsébet nevében,

Gál Ildikó, matematikatanár

ROMÁN KOMMUNIKÁCIÓS VETÉLKEDŐK

Iskolánk tanulói idén két kommunikációs versenyre is meghívást kaptak.

Az egyik 2023. október 21-én a felcsíki iskolák számára megrendezett román kommunikációs vetélkedő volt Csíkcsicsóban, a másik pedig 2023. december 15-én Csíkszenttamáson volt, melynek neve "Háromnyelvű Karácsony". Mindkét vetélkedőn 1-1 csapattal vettünk részt.

A karcfalvi Mártonffy György Általános Iskolát a csíkcsicsói versenyen Kálmán Bianka és Péter Bernadett (8. osztályos tanulók), valamint Márton Rebeka és Márton Mátyás (7. osztályos tanulók) képviselték, a szenttamási vetélkedőn Karda Jácinta (8. osztályos), Kába Lehel (7. osztályos), Gidró Vivien (6. osztályos) és Gyenge Dorottya (5. osztályos) formáltak egy csapatot.

Csapatversenyekről lévén szó, a gyerekek együtt dolgozva kellett román nyelvű játékos kommunikációs feladatokat megoldjanak Csicsóban, Szenttamáson pedig román, angol és magyar nyelven. A versenyek külön felkészülést nem igényeltek, csapataink viszont így is helytálltak. Előbbin III. díjat nyertek, amely minden csapattag számára - az oklevél mellett -, egy-egy könyvutalványt is jelentett, utóbbin a középmezőnyben végeztek.

Gratulálunk nekik!

Íme néhány gondolat a gyerekektől:

Nekem személy szerint azért tetszett ez a verseny, mert ezáltal jobban tudtam használni a román nyelvet, megtapasztalhattam azt, hogy milyen az, amikor kizárólag csak románul kell beszélgetni és annak ellenére, hogy nem minden szót értettem, fejlődtem, leginkább a mondatok, szavak megértésében. Ez a verseny, számomra egy jó lehetőség volt arra, hogy sok élménnyel gazdagodjak, kipróbálhassam, hogy milyen csapatban dolgozni. Mindenki a saját tudását odatette egy jó eredmény elérésének érdekében. Nekem legjobban a szerepjáték tetszett, mivel viccesen kellett előadni, de egy kicsit nehéz is volt, mert román nyelven kellett szerepelni. Szeretnék még ilyen versenyen részt venni, mert számomra hasznos volt és sokat tanultam, úgy a játékokból, mint a kommunikációban. Ajánlani tudom

mindenkinek, mert izgalmas feladatokban lehet része, és legfőképpen annak, aki szeret csapatban dolgozni. (Márton Rebeka, VII. osztály)

Nekem az első benyomásom a román versenyről a következő volt: amikor beléptem izgatottság töltött el. Úgy éreztem, hogy nagyon nehéz, és semmit nem fogok tudni. Az elején nem tudtam megszólalni, de aztán belejöttem, és én is mondtam jó pár dolgot. Ebből a versenyből sokat tanultam és tapasztaltam, megtanultam eljátszani egy román előadást. A szókincsemet is fejlesztettem, mert sok olyan kérdés volt, amit megértettem és megtanultam. Ha lenne még ilyen verseny, szívesen mennék, mert nagyon izgalmas és játékos kérdések is voltak. (Márton Mátyás, VII. osztály)

A román kommunikációs verseny számomra egy új kihívás volt. Sok új dolgot tapasztaltam meg, és szembesültem tudásommal. Rájöttem, hogy van hova fejlődni, és nincs lehetetlen, csak tehetetlen. Köszönöm Biró Katalin osztályfőnökünknek, hogy lehetővé tette, hogy részt vegyek ezen a versenyen. (Péter Bernadett, VIII. osztály)

Nemrég részt vettünk egy kommunikációs versenyen, és nagyon jó élmény volt! Megtapasztaltuk, hogy milyen fontos a hatékony kommunikáció és hogyan lehet meggyőzően beszélni a közönség előtt. Azt is megtanultuk, hogyan kell jól strukturálni egy beszédet, és hogyan kell felkelteni az emberek figyelmét. Nagyon izgalmas volt, és rengeteget tanultunk belőle. (Karda Jácinta, VIII. osztály)

Nagyon örülök, hogy ismét részt vehettem ezen a versenyen, köszönöm a tanárnőnek is. A verseny során sok tapasztalatot szereztem a román nyelvvel kapcsolatban. (Kálmán Bianka, VIII. osztály)

Nagyon jól telt a verseny, sok barátot lehetett szerezni. Karácsonyi hangulatú feladatok voltak, amik nekem nagyon tetszettek. Végül a drámai előadások voltak a legötletesebbek. (Kába Lehel, VII. osztály)

Én remekül éreztem magam a versenyen. Minden feladat nagyon izgalmas és érdekes volt, úgyhogy ez egy olyan élmény volt a számomra, amit kár lett volna kihagyni. Örülök, hogy részt vehettem ezen a versenyen. (Gidró Vivien-Tamara, VI. osztály)

Nagyon örvendek, hogy részt vehettem egy ilyen típusú versenyen is a társaimmal. Sok érdekes, változatos feladatot kaptunk. Legjobban az a feladat tetszett, ahol nem összefüggő képeket adtak, és karácsonyi történetet kellett belőle alkossunk. Köszönöm a tanárnőimnek, hogy elvittek a versenyre. (Gyenge Dorottya, V. osztály)

Biró Katalin, román-angol szakos tanár

A karcfalvi Mártonffy György Általános Iskola csapata 2023 májusában, Szatmárnémetiben, a XXII. országos Kurutty vetélkedőn I. helyet szerzett. A Kurutty Egyesület szabályzatának értelmében, 2024. május 10 - 12 - én iskolánk ad helyet az idei országos versenynek.

12 csapat jelentkezésére számítunk, az ország minden olyan megyéjéből érkeznek a gyerekek, ahol magyarul tanulnak. Várhatóan 48 gyerek, 24 - 36 kísérő pedagógus, 10 tagú zsűri, 24-36 szülő lesz itt „vendégként" községünkben azokon a napokon. A verseny lebonyolításában 15-20 helyi pedagógus fog segíteni.

A versenyző gyerekeket a karcfalvi és jenőfalvi családoknál fogjuk elszállásolni, hiszen a Kurutty Vetélkedő megálmodójának, Kurkó István csíkszentdomokosi tanítónak az a célja, hogy az erdélyi magyar családok ismerkedjenek, a gyerekek barátokat szerezzenek egy-egy ilyen esemény során.

A március 2-án tartott körzeti fordulón iskolánk csapatai tovább jutottak a megyei fordulóra. Kitartóan készülünk minden nap, mert az izgalmas, összetett, kreatív és magas szintű csapatmunkát igénylő próbák során be kell bizonyítani, hogy otthonosan mozgunk a matematika, a szövegértés, a történelem, a természetismeret és a művészetek világában. Kíváncsian várjuk, hogy április 6-án, a megyei szakaszról ki jut tovább az országos vetélkedőre.

A Mártonffy György Általános Iskola pedagógusai arra is törekednek, hogy az Erdély nagyvárosaiból érkező gyerekek emlékezetes napokat töltsenek el községünkben. Érkezés és bejelentkezés után a versenyzők kézműves foglalkozás keretében ismerkedhetnek, az ünnepélyes megnyitót követően helyi néptáncokat ismerhetnek meg, majd rövid táncházzal zárhatják az első estét.

Szombat délután, mialatt javítják a versenyzők munkáit, mindenkinek tartalmas időtöltést terveztünk, így meghívtuk Kovács Ildikót, a Kalibáskő Gyermekvilág vezetőjét, hogy Hun-szkíta lovasnomád kultúra és életmód témakörben tartson 2 interaktív foglalkozást a gyerekeknek, mert fontosnak tartjuk a magyarságtudat erősítését, az ősi kultúra és szokások megismerését, történelmi ismeretek bővítését. A foglalkozás során megismerkedhetnek a rovásírással, a jurta szerkezetével meg belakásával. A tornateremben felállított jurtában az ősi szokások, viselet és fegyverek bemutatására is sor kerül.

Meghívtuk a kolozsvári NECC Természetismereti Játszóházat is. A tervezett foglalkozások során, igazodni fognak a Kurutty vetélkedő tematikájához, ezért annak tartalmából szemezgetve, a játszóházuk stílusához igazítva, játékos, szórakoztató feladatok által betekintést engednek az élővilág sokszínűségébe. Kitűnő alkalom arra, hogy könnyed, szórakoztató feladatok által a gyerekek játékosan tanuljanak a természetről, hogy azt megismerve, ismereteiket bővítve megszeressék, közelebb kerüljenek hozzá.

Vasárnap a környék nevezetességeit látogathatják meg a vendégek. Több program közül választhatnak. Gyalogtúra a csíkszenttamási Csonkatoronyhoz / látogatás a szépvízi Székely Határőr Emlékközpontba / látogatás a csíkszentdomokosi Márton Áron Múzeumba.

Számítunk a helyi szervezetek és vállalkozások támogatására, hiszen mindannyiunknak fontos, hogy minél több idegennel ismertessük meg Karcfalvát, akik, ha felejthetetlen emlékekkel távoznak községünkből, viszik annak jó hírét, majd látogatóként térnek vissza.

Antal Etelka, programfelelős

Bukarestben nyílt kiállítása a csíkkarcfalvi fotóművésznek

Fotó: Gönczy Tamás

50 éves a gyergyószárhegyi művésztelep, ebből az alkalomból nyílt kiállítása Ádám Gyulának Bukarestben, a román parlament kiállítótermében. A megkerült paradicsom című kiállítást Kelemen Hunor méltatta.

Ádám Gyulát az RMDSZ elnöke szerint már csak azért sem kell bemutatni, mert a moldvai és a gyimesi csángókról, a székelyföldi és a szórványmagyarság embereiről szóló néprajzi, magas művészi színvonalú dokumentarista fotói többször bejárták Erdélyt, a Kárpát-medencét és a nagyvilágot.

Ádám Gyula bátor ember és alkotó, aki már 1989 előtt elment Moldvába a csángókhoz, amivel kivívta a Securitate figyelmét is – tette hozzá.

A csíkkarcfalvi fotóművész alkotásairól Kelemen Hunor kiemelte: ezek egyszerre bírnak művészi értékkel és dokumentarista jelleggel – ilyen tekintetben pedig nagyon emlékeztetnek az egyik legnagyobb magyar fotográfus, Szathmáry Pap Károly alkotásaira, akit a román fotográfia megalapítójának, egyben az első háborús fotóriporternek is tekintenek a krími háborúban készült fényképei alapján.

Ahogyan egykoron Szathmáry Pap Károly fényképei, úgy Ádám Gyula fotói is történeteket mesélnek a születéstől a halálig, és bepillantást engednek a nagyszüleink, dédszüleink által élt világba, bemutatják nekünk azt a letűnt kort, amely a szemünk láttára szűnik meg a 21. században – részletezte Kelemen Hunor.

Az RMDSZ elnöke ünnepi beszédében köszönetet mondott Ádám Gyulának azért, mert fotói révén rávezet bennünket arra, hogy egy-egy emberben, egy-egy élettörténetben miként kell nemcsak nézni, hanem látni is a mélységet, azt a dimenziót, amit a mindennapi rohanásban nem veszünk észre.

Zahoránszki Brigitta

KÖNYVISMERTETŐ

Transylvania Catholica

A Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség kiadásában jelent meg idén februárban egy Ádám Gyula által, az ő művészi fotóiból szerkesztett impozáns kiadvány, "Transylvania Catholica, Képek a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyházmegye életéből MÁRTON ÁRON püspök gondolataival" címmel. Ahogyan az alcím is jelzi, a kötet a főegyházmegyénk életébe nyújt betekintést, és Ádám Gyula fotói párbeszédben állnak Márton Áron püspök gondolataival, ugyanis Lázár Csilla, a csíkszentdomokosi Márton Áron Múzeum vezetője szülőfaluja nagy püspökétől válogatott gondolatokat a képek mellé. A Főegyházmegye protokoll kiadványaként készült könyv három nyelvű, a magyar mellett románul is tartalmazza Márton Áron püspök gondolatait és dr. Kovács Gergely érsek ajánlását, bevezető gondolatait.

A képek a főegyházmegye különböző szegleteiben készültek, keletkezésük ideje is több évtizedet fog át. A felemelő, kiemelten látványos egyházi ünnepek, mint a húsvéti ételszentelés vagy a csíksomlyói pünkösdi búcsú mellett megjelennek a katolikus közösségek hétköznapjai, a szép gyimesi, csíki tájban végzett mezei munka képei, valamint az erdélyi katolikus közösség számos épített öröksége is. A mintegy 140 oldalas kötet célja nem az, hogy a főegyházmegye vagy az erdélyi katolikus kultúrkör teljes gazdagságát megmutassa - mert az szerencsére túlságosan gazdag ahhoz, hogy egyetlen kötetben megmutatható legyen - hanem az, hogy átélhető módon, a művészi szép eszközével ízelítőt adjon a katolikus életérzésből, és ünnepelje azt, hogy Erdélyben szívet-szemet gyönyörködtető módon él a katolikus hit és a hithez kapcsolódó sokféle hagyomány.

Lázár Csilla

KULTÚRA

kÚtjaink-Karcfalván

2024. március 9-én vendégszerepelt településünkön a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes társulata. Az előadásra elszomorítóan kevés ember volt kíváncsi, de az a kevés résztvevő kiemelkedően lelkes közönségnek bizonyult. A fergeteges tapsvihar szívből szólt a nézőtéren a tánckarnak, a zenekarnak, a műszaki stábnak, az öltöztetőknek és a műsort megálmodóknak egyaránt.

Folklórműsorukban a magyar nyelvterület különböző régióinak karakteres néptánc stílusait vállalkoztak bemutatni. Mezőségről Magyarpalatka, Szék és Bonchida, Kalotaszegről Méra és Bogártelke, a Felső-Tiszavidékről Szatmár, a Felső-Maros mentéről Vajdaszentivány, a Küküllő mentéről Magyarszentbenedek, Székely-Mezőségről pedig Mezőkölpény táncait vitték színpadra.

A műsort a Hargita Együttes volt és jelenlegi táncosai alkották meg. Bara Szabolcs, Császár Szabolcs, Gábor Dénes, Gábos Endre, Kelemen Gabriella és Szabó László koreográfiái a hagyományos táncaink világába hívták barangolásra Önöket, megidézve a magyar néptánc táncstílusainak sodró ritmikáját, eleganciáját, eredetiségét, virtuóz és pörgő vagy éppen nyugodt és elegáns mozgásvilágát.

Szabó László, az együttes művészeti vezetője szerkesztette egységes egésszé a műsort. Az egymást követő nyolc műsorszám az előadó táncművészek és alkotók szemüvegén keresztül nyújtott betekintést a hagyományos magyar táncok, népzene és népviseletek gazdag és sokszínű világába.

Zenei szerkesztő: András Orsolya, Mihó Attila
Az intézmény vezetője: András Mihály

És akkor mi van?

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat 2024. február 19-én, hétfőn este 7 órától lépett színre Karcfalván vadonatúj zenés szilveszteri kabaré-előadásával, melynek címe: És akkor mi van? Felléptek: Puskás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd és Kelemen Barna. Énekelt Jakab Bodoni Ildikó. Rendezte: Kovács Levente, díszlet: Szabó Annamária, Producer: Jakab Zsombor, zenei munkatárs: Kiss Zoltán, fény és hangtechnika: Göllner László.

Zsúfolásig megtelt a nézőtér, a közönség arra a pár órára kilépett napi gondjainak súlya alól, kimozdult a megszokott mókuskerék nyomából és kedvére hahotázott.

A társulatot Puskás Győző alapította 1985-ben, azóta több mint 1550 egész estét betöltő előadást tartottak Marosvásárhelyen és Erdély-szerte.

„Jövőre kerek évfordulót ünneplünk, elsősorban annak köszönhető, hogy Isten mindig a tenyerén hordott és a közönség kitartott mellettünk. Ezúttal is szívből köszönjük a kedves Nagyérdeműnek a sok-sok szeretetet, nevetést és tapsot.”- mondta Puskás Győző színművész, a társulat alapítója és művészeti vezetője.

Kozma Anna

FEDEZZÜK FEL A TERMÉSZET AJÁNDÉKAIT, KÉSZÜLJÜNK A NYÁRRA!

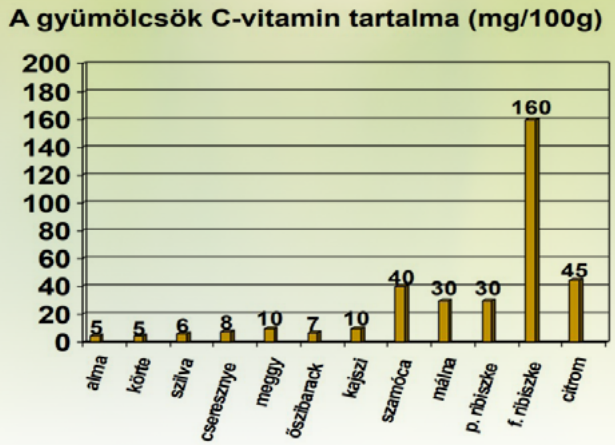

A hogy beköszönt a nyár, kezdődik a bogyós gyümölcsök szezonja is, tele élettel és egészségügyi előnnyel. A fekete ribizli, málna és áfonya nem csupán ízletes csemege, hanem valóságos egészségforrás is.

Ezekre a gyümölcsökre jellemző, hogy rendkívül táplálóak és gazdagok antioxidánsokban, vitaminokban és ásványi anyagokban. A bogyós gyümölcsök, köztük az áfonya, fekete ribizli és málna is gazdag rostforrás, amelyek segítenek fenntartani az emésztési rendszer egészségét, elősegítik a bélmozgást, és csökkenthetik a székrekedés kockázatát. Magas C-vitamin tartalommal rendelkeznek, viszont fontos megjegyezni, hogy a C-vitamin vízben oldódó vitamin, ezért a szervezet nem tudja raktározni, és a felesleget kiüríti a vizelettel, ezért fontos, hogy rendszeresen fogyasszunk C-vitaminban gazdag ételeket vagy étrendkiegészítőket, hogy megfelelő mennyiségben biztosítsuk a szervezet számára ezt a tápanyagot. Nemcsak az immunrendszerre vannak jó hatással a bogyós gyümölcsök, hanem az antioxidánsok jelenléte is megvédi szervezetünket a káros szabad gyökök ellen, a rendszeres fogyasztásuk segíthet megelőzni az oxidatív stressz okozta károsodásokat a szervezetben.

Ahogy élvezettel fogyasztjuk ezeket az apró bogyós gyümölcsöket, ne felejtsük el a természet által kínált egészségügyi előnyöket sem.

Vigyük be étrendünkbe rendszeresen ezeket a gyümölcsöket, és engedjük, hogy egészségünk gyarapodjon vele!

Gábor Szidónia

EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ FOGLALKOZÁSOK MINDENKINEK

A Székelyföldi Jégkorong Akadémia orvosi és metodikai központja az elmúlt időszakban egy sor csoportos tornát indított útjára, amelyek között mindenki megtalálja a számára megfelelőt. A foglalkozások célja, hogy segítsék a környéken élőket a mozgásszervi panaszok megelőzésében és kezelésében.

Folyamatosan bővült az utóbbi időben a karcfalvi Orvosi és Metodikai Központ kínálata. Így mostanra elérhető vízi torna, női torna, lúdtalptorna, gerinctréning és jóga is a Felcsíki Műjégpálya szomszédságában. A mozgásformák széles palettája fiatalok, idősek, férfiak és nők számára egyaránt kínál lehetőséget.

A **vízi torna** a 140 cm mély, feszített víztükrű medencében zajlik egy gyógytornász irányításával. A víz felhajtóerejének köszönhetően testsúlyunknak csak töredékét érzékeljük, ezért a mozgás során sokkal kevésbé terheljük az ízületeket, mint szárazföldön. Az ellenállóképesség következtében pedig nehezebbé válik a gyakorlatok kivitelezése, ami fejlesztő hatással van az izmokra. A vízben végzett mozgás ugyanakkor jót tesz a keringési rendszernek, a légzésnek is. Jótékony hatásai miatt kiemelt célcsoportja az idősebb generáció.

Kifejezetten nők számára is elérhető egy **csoportos torna**, amely az életminőségük szempontjából fontos területekre fókuszál. A női torna gyakorlatai célzottan erősítik a farizmokat, comb körüli izmokat, medencefenék izmait és a hasizmokat. Különösen hasznos a gátizomzat fejlesztésére, műtétek utáni rehabilitációban, szülés utáni regenerációnál. Nagyon ajánlott különböző záróizom problémákra, inkontinenciára és a szétnyílt hasizom kezelésére.

A legfiatalabb generáció tipikus panaszait is hatékonyan enyhítik az SZJA-nál. A **lúdtalptorna** ugyanis elsősorban 6-10, illetve 10-14 éves gyerekeknek szól. A lúdtalp, azaz a hosszanti talpboltozat lesüllyedése egy nagyon elterjedt jelenség napjainkban. Fiatal korban még hatékonyan lehet javítani rajta, azonban, ha elhanyagoljuk, a teljes mozgásrendszerünkre rossz hatással lehet, hosszabb távon gerincfájdalmat, derékfájdalmat és egy sor más panaszt eredményez.

Az ülő életmód, illetve az egysíkú gerinchasználat miatt mára népbetegséggé vált a gerincfájdalom. Ennek a szakszerű enyhítését és kezelését tűzte ki célul a rendkívül népszerű és eredményes **gerinctréning**, amely immár hetente három alkalommal várja az érdeklődőket.

A testi-lelki egyensúly megtalálását, a mobilitást, a mozgástartomány bővülését, a hétköznapi kihívások könnyebb legyőzését segíti a **hatha-jóga**. A foglalkozások a testhelyzetek, tisztító gyakorlatok, légzéstechnikák és relaxációs technikák segítségével garantált testi és szellemi felfrissülést nyújtanak a résztvevőknek.

Minden csoportos foglalkozás nyitott a nagyközönség előtt, azonban a helyek száma korlátozott, ezért előzetes jelentkezésre van szükség a 0729 830 050-ás telefonszámon.

Székelyföldi Jégkorong Akadémia

KUTYÁK, MACSKÁK IVARTALANÍTÁSA

Ivartalanítás során a kutyák és macskák nemi hormonokat termelő szerveit távolítjuk el. Nőstényeknél a petefészkeket és a méhszarvakat távolítjuk el a hasfalon ejtett vágáson keresztül, kanoknál pedig a heréket.

Amennyiben nem törzskönyves vagy nem továbbtenyésztésre szánt kutyát vásárolunk, a törvény is ivartalanításra kötelez, csak felénk még nem igazán ellenőrzik.

Elsősorban kutyánk egészsége érdekében - amire napjainkban egyre többen egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek,- másrészt a kóbor kutyák felszámolása miatt erősen ajánlott ez a beavatkozás.

Az ivartalanítás elvégzésének optimális időpontjáról, azaz, hogy mennyi idős korban javasolt elvégezni, a vélemények megoszlanak, mi egyelőre ott tartunk, hogy bármikor jobb, ha elvégezzük mintha nem tennénk.

Kan kutyák esetén ezzel a műtéttel megelőzzük:

- az idős kutyáknál gyakori heredaganat kialakulását
- a folyamatos, tüzelő szukák utáni kóborlást
- a kellemetlen szagú területjelölést, ásást, kertrongálást
- a tüzelő szuka környékén tanúsított agresszív viselkedést
- esztenáknál vagy több kutyát tartó gazdánál a verekedéseket.

Nőstény kutyák esetén szintén számos előnye ismert az ivartalanításnak:

- drasztikusan lecsökkenti az emlődaganat kialakulását, amely nagyon nagy eséllyel rosszindulatú
- kizárjuk a méhgyulladás esélyét, ami nagyon gyakori
- csökken a kidobott, gazdátlan vagy rossz körülmények között tartott kutyák száma
- megszabadulunk a tüzelés okozta kellemetlenségektől, mint például a vérzés (lakásban tartott egyedeknél különösen), agresszív viselkedés, izgatottság, viselkedésbeli zavarok.

Lakásban tartott macskák esetén nem kérdés az ivartalanítás, hisz kibírhatatlan a terület jelölgetés olykor még a nőstényeknél is. Ivarzás esetén a megváltozott viselkedésüket szintén ember legyen a talpán, aki elviseli. Mindezek csak a gazdi számára zavaró tényezők, de ott van még az emlődaganat, ami ivartalanítással jó esélyekkel elkerülhető. Udvaron tartott macskák esetén a legnagyobb problémát a kontrollálhatatlan szaporodás jelenti, valamint ezáltal a kóbor macskák elterjedése.

Kandúr macskáknál ivartalanítással megszüntethető a marakodás, melynek során rengeteg durva, elfertőződő sebre tesznek szert. A kandúrok nemcsak egymásnak okoznak súlyos sérüléseket, hanem a kegyeiket elnyert nőstényeknek is párzás alatt. Az ivartalanított macskák nem kóborolnak, így kevesebbet üt el az autó, kisebb a mérgezések esélye, valamint elkerülhetőek a párzással terjedő gyógyíthatatlan vírusfertőzések.

Főként a nőstény kutyák- illetve macskák esetében a műtét költségeit nem mindenki tudta felvállalni, különösen, ha 5-10 macska vagy 5-10 kutya boldog vagy nem boldog, de kényszertulajdonosa.

Erre találtunk megoldást egy állatvédő egyesület támogatásának köszönhetően, így községünkben már mindenki számára elfogadható áron végezhető el az ivartalanítás.

Ne dobjunk ki több apró lényt az utcára, és hosszabbítsuk meg kedvenceink életét!

Dr. Antal Lilla, körzeti állatorvos

A Székaszó szerkesztősége nevében áldott húsvéti ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónak!

Húsvéti tojásfestés hagymahéjjal

Az erdélyi magyar húsvéti szokáskör egyik legjellegzetesebb szokáseleme a tojásajándékozás.

Már a nagyanyáink, sőt dédanyáink is a háztartásban megtalálható hulladékot, a hagymahéjat felhasználták a húsvéti tojás megszínezésére. Nem volt anyagi vonzata, természetes, és mutatós végeredménnyel büszkélkedhetett a ház asszonya, a csodás vöröses, barnás árnyalatú tojásokkal. A hagyma ízét nem lehetett érezni a tojásokon, ráadásul a fehérje sem színeződött el. A gyermekeket is be lehetett vonni a munkába, élvezték az általuk készített, különböző mintázatú, fantáziadús alkotásokat, és büszkén dicsekedtek a látványos húsvéti tojásokkal.

Tehát hagyományosan, nem bonyolult módszerrel készíthetünk húsvéti tojásokat, ha előre félretesszük a vöröshagyma és a lilahagyma héját, amelyet természetes színezőként használunk fel. Hasonlóan természetes alapanyagok segítségével mintát tudunk rávarázsolni (berzselési módszerrel), az udvaron, esetleg a kertben már megtalálható korai virágokkal, fűszernövényekkel, növényekkel, például petrezselyemzöld, zellerlevél, herelapi, aranyvessző (aranyeső), fürtös gyöngyike, lucerna, hóvirág, csinos szellőrózsa (kékice), csüngő barka, gólyahír stb. További szükséges kellékek: tojás, használt neccharisnya, egy nagyobb méretű edény, só, ecet.

A só azért szükséges, hogy a tojások héja ne repedjen ki, az ecetnek pedig színfogó hatása van.

Ha mindezt előkészítettük, a tiszta tojásokra lapítjuk a növényt, amit megnedvesítettünk előtte, hogy jobban tapadjon a tojás héjához, majd jó szorosan rögzítjük a harisnyával, vigyázva, hogy ne mozduljon el a minta. A becsomagolt tojásokat egy nagyobb edénybe, a hagymahéjra tesszük, majd felöntjük annyi vízzel, hogy teljesen ellepje. Beletesszük a sót és ecetet is. Körülbelül 10–12 percig főzzük lassú tűzön, majd a tűzről levéve hagyjuk az edényben, amíg a kívánt színt megkapjuk. Abban az esetben, ha sötétebb árnyalatot szeretnénk, hagyhatjuk az edényben akár kihűlésig is.

Hogy szép, csillogó legyen a végtermék, egy vékony szelet szalonnával vagy egy ujjbegynyi zsírral megkenjük a tojásokat. Meg is vagyunk, a továbbiakban gyönyörködhetünk a remekművekben.

S a legjobb dolog - mindamellett, hogy a kidobásra váró hulladék újabb „lehetőséget” kapott-, hogy a végeredmény a természetes festéknek köszönhetően ehető is marad, így felhasználhatjuk akár a húsvéti asztalon is, mint ízletes fogást.

Kozma Anna

Székaszó

Szerkesztők: SZŐCS László, KOZMA Anna, SZABÓ Kázmér
E-mail: szocslaszlo86@yahoo.com, tel: 0745 217076
Arculatterv, tipográfia: ÁDÁM Gyula, TOP INVEST
Nyomdai kivitelezés: TOP INVEST KFT.

A beküldött írásokat szerzőik előzetes hozzájárulása nélkül,
mondanivalójuk tiszteletben tartásával, esetenként szerkesztett formában jelentetjük meg.

A lapszám megjelenését támogatta a Karcfalvi Larix Közbirtokosság.

Készült a Magyar Kormány támogatásával
Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság
Bethlen Gábor Alap

EU Ecolabel www.ecolabel.eu
EU Ecolabel: RO/028/2